

[Fibiger.]

hr. H. C. Hansen og ved derfor godt, hvorfor de siger dette til mig og siger det på den måde, de gør. For det var da så meget lettere på det tidspunkt, da socialdemokratiet kunne spille til begge sider, enten til konservativ side eller til venstres side og på den måde fortsætte med at regere. Det, der glædede mig, og det, jeg gav udtryk for, var, at der var skabt en sådan situation, at de to partier, der på så mange områder har fælles interesser, kunne danne regering sammen og derved vise, at også andre end socialdemokratiet kunne have regeringen, hvorimod det, som jeg sagde, hidtil havde været sådan, at hvordan valget end gik, blev det altid socialdemokratiet, der skulle være ved roret.

Jeg vil gerne sige det ærede medlem hr. H. C. Hansen tak for den udmærkede tale, han holdt til det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard. Jeg forstår da godt det beklagelige i, at der er kommet en kløft mellem de to partier, som i mange år arbejdede så udmærket sammen. Også jeg beklager, at det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard stiller sig udenfor, for det forekommer mig, at det ville være af uhyre betydning, om alle de demokratiske partier kunne have stået sammen om den livssag, det er at få vort forsvar bygget op og at føre en udenrigspolitik, som kan hjælpe til, at vi kan bevare vort land frit. Derfor var jeg i virkeligheden ikke så imponeret af den tale, det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard holdt, selvom den, som det ærede medlem hr. H. C. Hansen siger, var flot og elegant. Den var jo skåret efter samme snit som utallige gange før, når det ærede medlem har optrådt som revser af alle andre og stillende sig selv frem som den eneste, der i virkeligheden ved, hvordan sagerne skal ordnes.

Det ærede medlem hr. H. C. Hansen sluttede sin tale forleden med at fortælle os, at hans parti under ingen omstændigheder ville være med til at skabe øget arbejdsløshed. Det tror jeg heller ikke der er andre der vil, og da mindst af alle de to regeringspartier; vi ønsker det i hvert fald ikke for mit partis vedkommende. Men jeg forstår så udmærket godt, at det ærede medlem føler sig foranlediget til at fremsætte denne bemærkning, thi han tilhører jo det eneste parti i denne sal, for hvilket en sådan tankegang kan siges at repræsentere noget nyt, et brud med fortiden. Det ærede medlem selv var meget ivrig efter at grave ned i fortiden og støttede sig i denne forbindelse til en serie af citater. Vi andre behøver ikke

citater for at genkalde i befolkningens erindring, hvordan situationen var her i landet i 30'erne, da socialdemokratiet stod på sin magts tinde. Dengang havde vi den største arbejdsløshed, Danmark nogensinde har oplevet, og det hjalp ikke meget, at man ved hjælp af restriktioner og planøkonomi søgte at ændre dette forhold, da Stauning kom til. Jeg tager her og i det følgende tallene fra 1. september, der som bekendt langt fra er de dårligste tal. I 1929 var der over 27 000 arbejdsløse, i 1930 27 155, i 1931 37 539, i 1932 116 899, i 1933 85 450, i 1934, 75 208, i 1935 68 477, i 1936 61 432, i 1937 76 391 og i 1938 86 566 arbejdsløse.

Jeg tror, at denne fortid i dansk politik hos alle andre end måske netop de to daværende regeringspartier har skabt en udbredt mistillid til den socialdemokratiske medicins helbredende virkninger overfor en eventuel arbejdsløshedssituation. Det virker, synes det mig, dobbelt foruroligende, at den receipt, man dekretterer nu, da der overhovedet ikke kan tales om et arbejdsløshedsproblem i sammenligning med, hvad vi oplevede dengang, har samme ordlyd: planøkonomi, importregulering og arbejdstidsforkortelse. Det er ikke en politik, der opfordrer til gentagelse, og skulle vi, hvad jeg bestemt ikke tror på, atter møde mere omfattende vanskeligheder på dette område, bør man sikkert bestræbe sig for at finde andre veje ud af uføret, bl. a. ved gennem den friere konkurrence at fremkalde en forøgelse af aktiviteten i vort produktionsliv.

Den højtærede statsminister gav i denne forbindelse nogle tal, som klart viser, at det, der foregår i øjeblikket, i virkeligheden ikke er en forøgelse af arbejdsløsheden, men en omflytning af arbejdskraft fra produktionen af konsumvarer til produktionen af nye produktionsmidler, herunder i første række eksportvarer. Der finder altså en udvikling sted på arbejdsmarkedet, hvorved et vist antal arbejdere føres fra den mindre til den mere nyttige produktion. Det er netop et af de mål, vi må sætte os, hvis det skal lykkes for os ved egen kraft at bringe vore valutaproblemer ud af verden. Det har iøvrigt også vist sig, at antallet af beskæftigede i landbruget er blevet forøget for første gang i en meget lang årrække, og en stærkere bevægelse henimod andre eksporterhverv ville sikkert også være blevet konstateret, om disse ikke i en så udpræget grad var behersket af et af ensidige traditioner og fordomme fastlagt marked, forhold, som på så mange områder lægger sig hindrende i vejen for forsøg på at udvide produktionen herhjemme.